

[Martin Sørensen (Peterslund).]

Der kan naturligvis være meget at sige om et saa omfattende Lovforslag, men jeg skal afstaa derfra paa nuværende Tidspunkt. Jeg vil kun gerne give en enkelt Oplysning, idet det er blevet forebragt mig, at der er nogle, som mener, at Amtsudvalgene ikke i tilstrækkelig Grad iagttager Bestemmelsen i § 12, der vedrører en Sortering af Ansøgerne, saaledes at man kan sige, at den og den er uegnet, hans Forhold egner sig ikke til at komme ind under Saneringen, han kan slet ikke komme med. Jeg tror ikke, denne Betragtning har meget paa sig. For øvrigt er jeg enig med Ordføreren for Det konservative Folkeparti (Lange) i, at det er meget vanskeligt at foretage en saadan Sortering, for det at tage ud i Landet og sige til en Landmand: Du kan ikke komme med, dine Forhold er saadan, at du ikke egner dig til at blive hjulpet, hører ikke til det mest behagelige. Men jeg mener, at der virkelig foregaar en grundig Undersøgelse og Vurdering af samtlige Forhold, før Andragenderne antages. Jeg skal saaledes oplyse, at i Thisted Amt var der indgaaet 1932 Andragender, og af disse blev henlagt 569; de er ikke alle sammen afslaaet paa Grund af Uegnethed, men der er ogsaa andre Forhold, som har spillet ind: Ejendommen kan være solgt ved Tvangsauktion, eller Manden har trukket Andragendet tilbage, fordi han har opnaaet en privat Ordning. Det tyder dog paa, at der har fundet en Vurdering Sted af Andragenderne, og jeg antager, at noget lignende er Tilfældet i andre Egne af Landet.

Det er ogsaa meddelt mig, at man i Udvalgene ikke i tilstrækkelig Grad skulde have bestræbt sig for i Henhold til de Bestemmelser, der er anført i Lovens § 1, Stk. 1, at faa Gælden bragt ned ved Forhandling mellem Debitor og Kreditor. Jeg kan naturligvis ikke sige, hvordan det ligger over hele Landet, men en Statistik fra Bevillingsudvalget kan formodentlig godtgøre, hvordan det forholder sig. I Thisted Amt, hvor der nu er bevilget Saneringslaan til et Beløb af 6,4 Mill. Kr., er der ved Saneringen frivilligt eftergivet 793 258 Kr. i Pantegæld og 293 352 Kr. i løs Gæld. Det vil altsaa sige, at ved Hjælp af de 6,4 Mill. Kr. i Saneringslaan er der frivilligt eftergivet Gæld til et Beløb af 1 086 000 Kr. Det illustrerer ogsaa Betydningen af Laaneordningen, at man ved Forhandling med Kreditorerne kan opnaa en saadan frivillig Nedsættelse af Gældsbyrden paa over 1 Mill. Kr., foruden at man opnaar at faa de vanskelige Laaneforhold ordnet og stabiliseret,

idet alle løse Fordringer omsættes i faste Laan med et lille Afdrag paa 2 pCt. og med konjunkturbestemte Renter.

Der kunde være adskillige andre Forhold, som der var Anledning til at omtale, men jeg skal afstaa herfra og nøjes med paa mit Partis Vegne at anbefale Forslaget til en velvillig Behandling her i Landstinget.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Alle fire Ordførere har givet Tilsagn om at give Lovforslaget en velvillig Behandling, og jeg vil gerne takke for dette Tilsagn.

Jeg vil dernæst gøre nogle faa Bemærkninger i Anledning af Udtalelser, der er fremsat af Ordførerne.

Det ærede 10de tingvalgte Medlem (Jessen Christensen) udtalte det Ønske, om man ikke kunde faa Laanegrænsen paa de 110 pCt. sat op til 120 pCt., saa at den gamle Bestemmelse om, at Laan paa over 110 pCt. af Panteværdien ikke uden Dispensation kan passere, ophæves. Det vilde jeg finde meget betænkeligt. Jeg er godt klar over, at man i visse Egne af Landet er nødt til at dispensere fra Loven — det ærede Medlem nævnte, at der var et betydeligt Antal Dispensationer i de sønderjyske Landsdele —, men der er sikkert andre Egne, hvor Procentdelen ikke er nær saa høj. Jeg tror, det vil være meget farligt at gaa højere op med selve Grænsen, for det vil sikkert saa blive vanskeligere at holde uegnede Landmænd borte fra en Ordning, og det er utvivlsomt ikke til Fordel for nogen Part, at man ved Hjælp af denne Lovgivning lader en Landmand blive siddende ved et Landbrug, skønt han ikke egner sig dertil. Det vil heller ikke bidrage til at nedbringe Gælden, at man sætter denne Grænse op, thi saa vil det blive vanskeligere at faa Kreditorerne til at gaa med til en Nedsikring af en Gæld, der faktisk bør nedskæres, hvis der skal være Forrentningsmulighed for den paa-gældende Ejendom.

Det ærede Medlem udtalte ogsaa, at han ikke var rigtig sikker paa, at Kurstabet vilde blive mindre tyngende, end det har været tidligere, selv om det for Tiden kun udgør ca. en Trediedel af, hvad det før har været, idet Ejendomspriserne Stigning og lignende Forhold vilde bevirke, at det maaske alligevel kunde blive lige saa vanskeligt at tage dette Kurstab. Det er nok muligt, men netop for at modvirke, at Statens Støtte bliver benyttet til at sætte Ejendomspriserne op, skal man være meget